№ 61
მარტის 16, კვირა 1903 წ.
1877

ივერია

№ 61
მარტის 16, კვირა 1903 წ.
1903

ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

პირველ მარტიდან წლის დამლევამდე

გაზ. „ივერია“

ჰღირს 8 მანეთი და 75 კაპ.

რადგან იანვარში შეცდომით იყო დაბეჭდილი, რომ გაზ. „ივერია“ ნახევარ წლით ჰღირს 6 მ. 50 კაპ., იმის მაგიერ, რომ ყოფილიყო—6 მ., ამიტომ აქ ვბეჭდავთ დაწერილებით, რამდენს თვეს რა ჰღირს გაზეთი. 12 თვით—10 მან., 11 თვით—9 მ. 50 კ., 10 თვით—8 მ. 75 კ., 9 თვით—8 მ., 8 თვით—7 მ. 25 კ., 7 თვით—6 მ. 75 კ., 6 თვით—6 მ., 5 თვით—5 მ. 50 კ. 4 თვით—4 მ. 75 კ., 3 თვით—3 მან. 50 კ., 2 თვით—2 მ. 75 კაპ , 1 თვით—1 მან. 50 კაპ.

რედაქცია გაზ. „ივერიისა“ აუწყებს ქართველ საზოგადოებას, რომ ამ მარტს გარდაიცვალა პეტერბურგში ცნობილი პოეტი და „ივერიის“ თანამშრომლად ყოფილი

თავ. გრიგოლ დავითის ძე აბაშიძე.

პანაშვიდი განსვენებულის სულის მოსახსენებლად გარდახდილ იქმნება კვირას, 16 მ მარტს, დილის 11 საათზედ, ქვაშვეთის ეკლესიაში (3—რ—3)

ა. ი. მანთაშევის ქარვასლაში
შუა ბაზარი №№ 39—45

გაიხსნა

სხვა-და სხვა განყოფილება და საწყობი

ნარდათ ვასაყიდი
ბაუდეულობის საძონლისა.
საგაზრო სახლი.

ვსთხოვთ
პატივცემულ
საზოგადოებას
მიმბაჯალ ვაშაფულის
სეზონისთვის თვით დარწმუნდეს
ჩვენის საქონლის სიიაფესა და ღირსებაში

ს. ვ. პირველ ბეჭდვისა, ბ. ვ. ოკუნევოვის და ამხ—ისა

განყოფილება იმყოფება
კუბეკოში, გრიბოედოვის და ბულოვის
ვაჭრობა ძალიან პირიანია. ფასი გადაჭრილია.
ფირმა არსებობს 1868 წლიდან.

(6—56—4)

კავკასიის ნატურალური კონიაკი
დ. ზ. სარაჯიშვილისა
ტფილისში

საწყობნი: ს.-პეტერბურგს, მოსკოვს და ვარშავას. უმთავრესი კანტორა ტფილისში, ოლგის ქუჩა, საკუთარი სახლი. (50—6—9)

სამარხი კასა
მეორე და უკანასკნელი კრება

ქართულ თეატრის დარბაზში, **კვირას, მარტის 23 რიცხვს, დილის** 11 საათზედ, დანიშნულია **ტფილისის სამარხი კასის** წევრთა საზოგადო კრება: განსახილველად და **დასაშტიკეფლად წელიწადის ანგარიშისა, ამოსარჩევად სამის სარევიზიო** და **ერთის გამგეობის** წევრისა **და მათი ნაცვლებისა.** რადგანაც კრება მეორედ არის დანიშნული, რამდენი წევრიც უნდა დასწროს, კანონიერი იქმნება.

წევრად ჩამწერის მსურველთაც შეუძლიანთ მოსვლა კრებაზედ.

ქართველის მანუფაქტურის საამქიონერო საზოგადოების

საწყობში

ტფილისში, სასახლის ქუჩაზე, სათავად-აზნაურო სახლში.

მიღებულია საქონელი საზამთრო სეზონისთვის ფლანელი, ვიზონი, ბაიკისა, ფოტლაგდიისა, აბრეშუმისა და ფალის საბანები, კლედები და ფალები, ფინდა-ჩულქები, კაიფები, თბილი ფუფაიკები და კერანგის-ამხანაგები.

Crèpe de santè და ნაძვისა

ქაცისა და ქალის თეთრეული. სრული მზითევი. ტილოსი და მიტკლისა, კლეონიები, სხვა-და-სხვა ფერის ტილოს სუფრები და ლიბოლეუმი.

პრეისკურანტი მსურველთ უფასოდ გაეგზავნებათ.

(100—48) **ლონერ—ლეიტენი.**

№ 42. ტელეფონი № 617

ქართული თეატრი

კვირას, 16 მარტს

ს. სვიმონიძის საბენეფისოდ

ქართულ დრამატიულ დასის მიერ წარმოდგენილი იქნება

პირველად ახალი პიესა

I

მურად-ფაშა

ისტორ. დრამა 4 მოქმედებ. ბ-ლისა. ახრი აღებულია მეტერლინკის „ბოშ ნავანდან“.

II

ბედნიერი ცოლქრმოგა

ვოდევ. 1 მოქმედებად.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი: ნ. გაბუნია-ცაგარლისა, ალ. კარგარეთელი, ოლ. ლეტავა, რიონელი, ბნ-ნი გ. გედევანოვი, ვ. გუნია, ა. იმედაშვილი, ს. სვიმონიძე, კ. შათირიშვილი, რომანიშვილი, დედაბრიშვილი, ილარდანოვი და სხ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია

დასაწყისი საღამოს 8 საათზედ.

მზადდება წარმოსადგენად გ. იბსენის პატივსაცემლად „ნორა“, „მედეა“.

რეჟისორი **ვალ. გუნია.**

კვირას, 16 მარტს 1903 წელს ტფილისის სობრანიეში გაიმართება ყაზბეგის სკოლის სასარგებლოდ ქართულ-რუსული წარმოდგენა, კონცერტი, თეატრის მოყვარულთა მონა წილეობით.

I

ქართულად.

თაიგული

ერთ მოქმედ, ვოდევილი პატაპენკოსი.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი მ. ისაკოვისა, ნ. ნაკაშიძისა, ს. რომანიშვილი. ს. ცაცაშვილი, ბ-ნნი იოს. ქუთათელაძე და ალ. ყანჩელი.

II

რუსულად.

ჟ ა ჟ ა

ერთ მოქმედ. ვოდევილი ვოლკოვსკისა.

მონაწილეობას მიღებენ: ქ-ნნი ე. ა. ხატისოვის ასული, ონენსკისა, ბალინისა, ბ-ნნი ა. დ. ამალინი, მამინი და ჩიმბუკინი.

III

კონკერტის განყოფილება.

ცირკი ძმ. ნიკიტინებისა

კვირას, 6 მარტს, იქნება გამართული დიდი წარმოდგენა. სხვათა შორის, იქნება კავკასიური ჭიდაობა. **პორფირე ბოსტოკიძე** იქიდავებს ალექსანდრე პეტრიაშვილთან; ვინც გაიმარჯვებს, ჯილდოდ 50 მან. მიეცემა.

გიორგი ლეკვეკა (ოგიუე ბაბაკუა) იქიდავებს გორელ მოჭიდავე ალექსანდრე გედევანოვთან. დამძლეველ ჯილდოდ 25 მანეთი მიეცემა.

ბოლოს, 17 მარტს იქნებ ვვებენ

გამოჩენილი ფრანგი მოჭიდავე **ჰ. ფელსეევსი—სვიმონ ძაჩალაშვილთან**—ჯილდოდ ფელსეევსი ნიშნავს თავის თავად 25 მანეთს და **კონსტანტინე მაესურაძე დიმიტრი ბაზიერიშვილთან**—ჯილდოდ არის დანიშნული ცირკის დირექციისაგან 25 **მანეთი.**

კბილის ექიმი
ივანე ბაკლეს ძე
ახალშენიშვილი

ელისაბედის ქუჩა, 38.

იღებს ყოველ-დღე კბილის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 8—10 ს. და 11—3-დის, ხოლო საღამ. 5—7-დის. კვირა-უქმე-ღლეებზ 9—2-მდის და საღამ. 5—7-მდის. (ფლ.)

ექიმი
ვ. ღამბაშიძე

იღებს შინაგან და საბავშვო ავადმყოფით საღამოს 6—7 საათამდე.

ბინა: ბარონის ქუჩა № 22, დიდი ვანქის ქუჩის კუთხესთან. ტელეფონი 642. (ფ.)

ქართველ ქალთა ამხანაგობის
სამკერვალოში

მიიღებენ ყოველგვარ ხელსაქმეს: თეთრეულს ფერადი ძაფით ნაკერებს და **კაბებს** ქალებისას და ბავშვებისას.

ბარონის ქუჩა, № 12.

პირველი კერძო სამკურნალო
ექიმის ნამასარდიანისა

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს ვარდა.

დ ი ლ ა ს ა ბ ი თ:

ბ. ა. ნამასარდიანი. 11—12 ს. სადოსტაქროვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ე. მ. ჩიტოვანი. 9 საათიდან 10 საათამდე თვალისა, შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფობა.

მ. ზ. ავეტისიანცი. 10—11 საათამდე კანისა, ვენერიული და ჩირუგიული ავადმყოფობისა.

ი. ბაბანასიანი. დილის 11—12 საათ. ქალისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.

ა. ი. ზაქლიშვილი. 12—1 საათ. ყელისა, ყურისა და ცხვირის ავადმყოფობანი.

ზ. ა. თარხანოვი. 1—1½ საათ. შინაგანისა და ბავშვებისა ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით.

ა. ბ. კარაპეტიანცი. 1—1½ საათ. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა—სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

ს ა ღ ა მ ო ბ ი თ.

ნ. ნ. როსტოროგოვი. 5—6 ს. ჩირუგიულისა და კანის ავადმყოფობისა (ელექტროტერაპია)

ნ. ს. ლუბეცკი 6—7 საათამდე, ნერვებისა (ელექტროტერაპია), შინაგანი და ვენერიული.

ქალი ექიმი **ა. ი. ზაიტაბანინა** 7—7½ საათამდის. ქალისა და საბეჭნო ავადმყოფობისა.

ზ. ა. თარხანოვი. 7½—8 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

ბ. ა. ნამასარდიანი. 7½—8 ს.

ს. ტ. არაბეთიანი. 11—1 ს. ბაკუკეთის სახლში მურგველთ ,,მასსაჟს'', ოუტრის ყვავილს და გიმართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშნით.

რეჟეკ-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური, ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კოსნილიუბისა და ოპერაციებისათვის—მარიგებენ.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лѣчебница д-ра Навасардіана. Тифлисъ, противъ памят. Воронцову. (ფლ.

ტფილისის კერძო სამკურნალო
ბედევანიშვილისა

კუკია, ნიკოლოოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21, ავეტალის ქუჩის დასაწყისში.

ტელეფონი № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დ ი ლ ი თ:

ბ. ი. ბინინაძე—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათამდე, სამშაბათს ხუთშაბათს და შაბათს.

ნ. ტ. ბუხლინი—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეულ. 9—10 ს.

ბ. ფ. ლაბანაშიძე—შინაგანი: 9—10.

ზ. ზ. ბაღალაშვილი—შინაგან. სამშაბათობით ხუთშაბათობით და შაბათობით, 10—11ს.

ალბოევი.—საშ. რიგს (ბირურგიული) ავადმყოფთათვის: სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით 10 საათიდან 11—მდის.

ი. ბ. ახალშენიშვილი.—კბილის სნეულებანი 10—11 საათ.

დ. ა. ბედევანიშვილი—შინაგან, ნერვებითა და ელექტროტერაპია 12—1 ს.

ა. მუსხელიშვი:—თვალის ავადმყოფობა— ორშ. ხოთშ. და შაბათ. 11½—12½.

ა. ზ. ბარხუდარიანი—ფდდათა სნეულებანი, ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეგობით, 12—საათ.

ვ. მ. მანასეტოვი—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვებისა—სამშაბათობით და პარასკეგობით 1—2 ს., კვირობით 10—11 ს.

ბრ. ვ. ნოგოლოვსკაძი—ფოსტაკრობა და ოტოტაბედია: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით პარეკკეობით და შაბათობით 1—3 საათ.

ზ. ვ. ამბარდზუმიანი—ათაშანგისა, კანისა და საშარდელი, 1—3 ს.

ს ა ღ ა მ ო თ ი:

ა. ზ. ბაღალაშვილი—შინაგან, ბავშვებისა და ყვავილის აერა 5—6 სათამდე. (მეორა-ქიმიური და ბაქტეროლოგიური გამოკვლ.)

მუდმივი ექიმი **ბ. ფ. ნასარიძე.**

მასაჟი და სავქიმო გიმნასტიკა: ორშაბათობით ოთხშაბათობით **და** პარასკეობით 6—8 ს.

რჩევა-დარიგება 50 კ., ოპერაციები მორიგებით ტარიფები 3 მან. 5 მანეთამდე. (ფ.)

ბრ. აბაშიძის პოეზია

„შენ ადგინაშნ ზენამ ბრა-ბეგადი
სასიეგარეულდად შეგიმეო ბრძნობა
და ტიურ ბანგთა თანახმობითა
გამოგიცხადა მან თანაგრძნობა;
წინ გაკეთდდა შენგან ქრისტესი,
გამოგიტანა ამედი ბეგეულდ,
გიკურთხა ჩანგი, შეგდი და ენა
სამშობლო ქვეყნის სადიდებელდ.“

—

ხატად და სეულად დამიანგერძა
ძმათ სამსახური და ერთგულება,
სამშობლოსადმი მძლე სიყვარული,
სამსხვერპლოდ მისთვის ბანწირეულება.“

გრ. აბაშიძე.

ამ ლექსებში ნათლად გამოხატულია მთავარი ხასიათი გრ. აბაშიძის პოეზიისა. ეფროვოდ გარდაცვალებული მგოსანი შეილია წარსულ საუკუნის ოთხმოციანის წლებისა, ოდეს ქართველთა ერმა სა_მაოდ გამოიღვიძა თვით-ცნობიერობის ნიადაგზე; მისი მუზა ასულია ამავე საუკუნის სამოციან წლების ქართველ პოეტების მუზისა... დიდს ხანს არ ეღვაწნია მგოსანს სამწერლო სარბიელზე-მაგრამ მიინც ამ მოკლე დროს განმავლობა, ში მან მოიხვეჭა ჩვენს სამშობლოში სახელი უეჭველის ნიჭით დაჯილდოვებულის მგოსნისა... იმის ლექსებს სიამოვნებით კითხულობდა ჩვენი საზოგადოება. მის ლექსებში ქართველი მკითხველი ჰპოვებდა იმ აზრსა და გრძნობას, რომელიც ქართველს ერს ასულდგმულებს... ეს გრძნობა-აზრები ამასთანავე გამოხატულია წმინდა ქართულის ენით. მას ერთხელაც არ ეღალატნია ნამდვილ ეროვნულ მიმართულებისთვის. მას სწამდა დიადი მნიშვნელობა ამ მიმართულებისა, რომელიც სამოციან წლების მგოსნებმა უანდერძეს. სამშობლოს, დედა-ენა, ძოძე ერი განუფრეველად წოდებისა და მდგომარეობისა, მათი განვითარება, წინ სვლა—აი, ის საგნები, რომელსაც მისი მუზა შესტრფოდა და დამღერიდა. თუ-კი მგოსანი, რომელიც შესტრფის ამ საგნებს, ძვირფასია სხვა, ჩვენზე უფრო ბედნიერ ერისთვის, მით უფრო იგი უძვირფასესია ჩვენისთანა დაბერეგებულ ერისთვის, რომელსაც ჯერ კიდევ სუსტად ეცემს გული საზოგადო საერო საქმისთვის... ქართველი მგოსანი, უკეთუ შეენებული აქვს თვისი უწმინდესი მოვალეობა, ვალდებულია ერის გულში გაალვივოს სიყვარული ყოველ იმ სიწმიდეთა მიმართ, რომელთ წინაშე ჩვენი მამა-პაპა მუხლს იდრეკდა, რაც „წმიდათა წმიდაჲ“ მიიჩნდა... მამა-პაპური გამბედაობა და ქველობა, ჭირის დათმენა, სიყვარული ქრისტეს მაღალის მოძღვრებისა, თავ განწირვა ენისა და სჯულისათვის წარსულში და აწმყოში-კი საჭიროება ძმობისა და ერთობისა და განხორციელება მამა-პაპის ზემო დასახელებულ თვისებათა ცხოვრებაში,—დაცვა ეროვნულის ელ-ფერისა,—აი, რა უნდა იყოს ქართველ მგოსნისთვის წმიდათაწმიდა.

ჩვენ მხოლოდ მწარედ გვეკინება, როდესაც ზოგიერთ უსუსურთაგან გვესმის ეროვნულ ინტერესების დაცვის წინააღმდეგი ხმა, უარ-ყოფა დედა-ენისა და ᲩᲘᲛᲘᲠᲘᲪᲮᲔᲚᲘ შეგნებულის საქრიკეტინო მოძღვრებისა... ასეთი არ იყო იდეალი გრ. აბაშიძის პოეზიისა. აი, როგორ აქვს პოეტს გამოთქმული თვისი სიყვარული მამულისა და მოძმე ერის მიმართ:

„ᲯᲐᲠᲔ-ᲒᲣᲜᲯᲐᲜᲔᲑᲘᲡᲐᲜ ᲐᲦᲒᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲘ,
ᲩᲔᲛᲘ ᲛᲔᲢᲧᲐᲠ, ᲒᲝᲠᲪᲘ ᲛᲘᲜᲔᲚᲘ
ᲛᲔᲦᲠᲔᲛᲔ ᲓᲐᲦᲒᲔᲑᲘᲡ ᲩᲔᲛᲘ ᲡᲘᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲡ,
ᲡᲘᲛᲬᲐᲜᲯᲣᲚᲘᲡ ᲙᲐᲚᲔᲑᲘᲗᲔᲚᲘ.
ᲩᲔᲛᲘ ᲛᲝᲫᲛᲔᲑᲘᲡ ᲐᲛᲘᲚᲘ ᲐᲠ ᲑᲔᲚᲘ,
ᲐᲛᲘᲡᲘ ᲨᲠᲣᲜᲕᲘᲡ ᲓᲘᲜᲐᲛᲘᲠᲜᲔᲚᲘ
ᲓᲐᲜᲐᲮᲔᲚᲔᲑᲘᲗ ᲩᲔᲛᲘ ᲩᲜᲔᲚᲘ, ᲙᲐᲚᲔᲑᲘᲡ,
ᲒᲠᲫᲜᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲣᲚᲕᲘᲗ, ᲒᲝᲛᲘ ᲐᲑᲘᲚᲘ!..“

(იხ. მთი ლექსები, გვ. 262).

ᲩᲘᲛᲘᲠᲘᲪᲮᲔᲚᲘ მოყვარულის თვისის მამულისას, მისთვის სამსხვერპლოდ გამზადებულს, აი, როგორ ესმის თვისი მოვალეობა:

„ᲨᲣᲥᲠᲝᲗᲐ ᲛᲝᲛ-ᲨᲐᲠᲗ,
ᲨᲔᲒᲕᲬᲔᲒᲐ ᲮᲗᲘ ᲤᲠᲝᲛᲘᲡᲜᲘᲡ ᲒᲐᲦᲝᲑᲘᲡ,
ᲐᲛᲘᲚᲘ ᲨᲔᲒᲠᲔᲚᲘᲡ, ᲫᲠᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ,
ᲬᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛ-ᲨᲔᲜᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ
ᲓᲐᲜᲐᲮᲔᲚᲔᲑᲘᲗ ᲩᲔᲛᲘ ᲩᲜᲔᲚᲘ, ᲒᲐᲛᲘᲚ,
ᲒᲠᲫᲜᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲣᲚᲕᲘᲗ ᲨᲔᲛᲛᲐᲛᲐᲖᲔᲑᲘᲡ“

(იქვე, 269 გვ.)

ᲛᲨᲝᲑᲚᲔᲠ ერის გულის ძგერა, მისი სუნთქვა, მისი მოძრაობა, მისი მისწრაფება—მგოსანს მშვენივრად ესმოდა. ერის გულში ჩახეული იყო და, როგორც ამ ერის ღვიძილი შვილი, გამომთქმელი იყო ყოველისაგე იმისა, რაც მის უმთავრესს სულის-კვეთებას შეადგენდა.

აი, რას ამბობს იგი:

„ᲔᲠᲘᲡ ᲮᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲔᲓᲣ ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ-ᲓᲐ-ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ
ᲐᲓᲐᲜ ᲩᲔᲛᲘ ᲫᲐᲮᲔᲠᲓᲜᲘ,
ᲓᲔᲓᲐ, ᲗᲣ ᲓᲐᲡᲯᲐᲛᲐᲓᲐ ᲒᲐᲠ,
ᲓᲐᲛᲬᲘᲛᲘ ᲗᲣᲗ ᲔᲠᲘᲡ ᲜᲔᲜᲐᲛᲐ
ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲬᲘᲠᲘᲗᲐ ᲮᲘᲠᲔᲜᲐ
ᲡᲣᲛᲔᲛᲬᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ!“

ᲞᲝᲔᲢᲘᲡ ᲨᲔᲣᲤᲠᲝᲜᲔᲚᲘ ᲒᲐᲜᲒᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐ, ᲑᲔᲓᲜᲘᲔᲠᲝᲑᲐ, ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲑᲐ ᲛᲝᲫᲓᲝᲗ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲬᲘᲠᲘᲪᲮᲔᲚᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲘᲠᲔᲚᲘ ᲨᲔᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ. ᲝᲠᲘᲡ ᲛᲔᲜᲐᲠᲔ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲐᲛᲝᲜᲐᲗᲕᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲡᲐ. ᲐᲘ, ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲝᲔᲢᲘ ᲓᲐᲛᲝᲜᲐᲗᲕᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲔᲠᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲡ:

„ᲜᲣ ᲓᲐᲒᲔᲫᲘᲛᲝᲗ ᲡᲣᲚᲗᲐᲜ,
ᲒᲐᲒᲕᲠᲫᲔᲚᲓᲘᲗ ᲓᲐᲛᲝᲜᲐ ᲫᲐᲮᲐ,
ᲒᲝᲠᲪᲘ, ᲪᲔᲚ, ᲨᲠᲐᲛᲘ, ᲔᲠᲗᲝᲑᲘᲡ,
ᲡᲘᲛᲬᲐᲜᲯᲣᲚᲘᲡ ᲙᲐᲚᲔᲑᲘᲗᲔᲚᲘ ᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ“

(იხ. მთი ლექსები, გვ. 262).

ᲩᲘᲛᲘᲠᲘᲪᲮᲔᲚᲘᲡ მოყვარულის თვისის მამულისას, მისთვის სამსხვერპლოდ გამზადებულს, აი, როგორ ესმის თვისი მოვალეობა:

„ᲨᲣᲥᲠᲝᲗᲐ ᲛᲝᲛ-ᲨᲐᲠᲗ,
ᲨᲔᲒᲕᲬᲔᲒᲐ ᲮᲗᲘ ᲤᲠᲝᲛᲘᲡᲜᲘᲡ ᲒᲐᲦᲝᲑᲘᲡ,
ᲐᲛᲘᲚᲘ ᲨᲔᲒᲠᲔᲚᲘᲡ, ᲫᲠᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ,
ᲬᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛ-ᲨᲔᲜᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ
ᲓᲐᲜᲐᲮᲔᲚᲔᲑᲘᲗ ᲩᲔᲛᲘ ᲩᲜᲔᲚᲘ, ᲒᲐᲛᲘᲚ,
ᲒᲠᲫᲜᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲣᲚᲕᲘᲗ ᲨᲔᲛᲛᲐᲛᲐᲖᲔᲑᲘᲡ“

(იქვე, 269 გვ.)

ᲛᲨᲝᲑᲚᲔᲠ ერის გულის ძგერა, მისი სუნთქვა, მისი მოძრაობა, მისი მისწრაფება—მგოსანს მშვენივრად ესმოდა. ერის გულში ჩახეული იყო და, როგორც ამ ერის ღვიძილი შვილი, გამომთქმელი იყო ყოველისაგე იმისა, რაც მის უმთავრესს სულის-კვეთებას შეადგენდა.

აი, რას ამბობს იგი:

„ᲔᲠᲘᲡ ᲮᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲔᲓᲣ ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ-ᲓᲐ-ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ
ᲐᲓᲐᲜ ᲩᲔᲛᲘ ᲫᲐᲮᲔᲠᲓᲜᲘ,
ᲓᲔᲓᲐ, ᲗᲣ ᲓᲐᲡᲯᲐᲛᲐᲓᲐ ᲒᲐᲠ,
ᲓᲐᲛᲬᲘᲛᲘ ᲗᲣᲗ ᲔᲠᲘᲡ ᲜᲔᲜᲐᲛᲐ
ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲬᲘᲠᲘᲗᲐ ᲮᲘᲠᲔᲜᲐ
ᲡᲣᲛᲔᲛᲬᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ!“

ᲞᲝᲔᲢᲘᲡ ᲨᲔᲣᲤᲠᲝᲜᲔᲚᲘ ᲒᲐᲜᲒᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐ, ᲑᲔᲓᲜᲘᲔᲠᲝᲑᲐ, ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲑᲐ ᲛᲝᲫᲓᲝᲗ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲬᲘᲠᲘᲪᲮᲔᲚᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲘᲠᲔᲚᲘ ᲨᲔᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ. ᲝᲠᲘᲡ ᲛᲔᲜᲐᲠᲔ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲐᲛᲝᲜᲐᲗᲕᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲡᲐ. ᲐᲘ, ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲝᲔᲢᲘ ᲓᲐᲛᲝᲜᲐᲗᲕᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲔᲠᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲡ:

„ᲜᲣ ᲓᲐᲒᲔᲫᲘᲛᲝᲗ ᲡᲣᲚᲗᲐᲜ,
ᲒᲐᲒᲕᲠᲫᲔᲚᲓᲘᲗ ᲓᲐᲛᲝᲜᲐ ᲫᲐᲮᲐ,
ᲒᲝᲠᲪᲘ, ᲪᲔᲚ, ᲨᲠᲐᲛᲘ, ᲔᲠᲗᲝᲑᲘᲡ,
ᲡᲘᲛᲬᲐᲜᲯᲣᲚᲘᲡ ᲙᲐᲚᲔᲑᲘᲗᲔᲚᲘ ᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ“

(იქვე 276)

მგოსანი მუდამ აქებს და ადიდებს შრომას, ოფლის ღვრას და ასე ალაპარაკებს მიწის ერთს მუშაკს:

„ᲜᲣ ᲓᲐᲒᲔᲪᲘᲛᲝᲗ ᲡᲣᲚᲗᲐᲜ,
ᲒᲐᲒᲕᲠᲫᲔᲚᲓᲘᲗ ᲓᲐᲛᲝᲜᲐ ᲫᲐᲮᲐ,
ᲒᲝᲠᲪᲘ, ᲪᲔᲚ, ᲨᲠᲐᲛᲘ, ᲔᲠᲗᲝᲑᲘᲡ,
ᲡᲘᲛᲬᲐᲜᲯᲣᲚᲘᲡ ᲙᲐᲚᲔᲑᲘᲗᲔᲚᲘ ᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ“

რა მშვენიერის ლექსით გვიხატავს მგოსანი დაუღალავს მუშას ბესიასს?!..

„ᲝᲛᲘᲦᲔᲒᲣᲚᲘᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲡ
ᲓᲐᲣᲦᲐᲦᲐᲗᲐ ᲑᲔᲡᲘᲐ,
ᲒᲐᲜᲐ ᲙᲐᲠᲪᲐ ᲐᲦᲘᲗ ᲛᲐᲦᲐᲜᲘᲡ,
ᲐᲮᲠᲯ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ“...

ის საღამოს ღამს დაღლილი და დაქანცული შრომით

„ᲗᲮᲔᲗᲜᲐᲦᲚᲘ ᲛᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲜ,
ᲛᲐᲮᲚᲐᲦᲐᲜ ᲗᲐᲗᲝᲡ ᲙᲐᲠᲡᲐ,
ᲒᲐᲜᲐ ᲙᲐᲠᲪᲐ ᲐᲦᲘᲗ ᲛᲐᲦᲐᲜᲘᲡ,
ᲐᲮᲠᲯ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ“...

ᲑᲔᲡᲘᲐᲡ ᲣᲧᲕᲐᲠᲘ ᲗᲕᲘᲡᲘᲗ ᲝᲤᲚᲘᲗ ᲜᲐᲨᲠᲝᲛᲘ

„ᲛᲔᲜᲐᲠᲔ ᲛᲣᲨᲐᲝᲡ
ᲓᲐᲣᲦᲐᲦᲐᲗᲐ ᲑᲔᲡᲘᲐ,
ᲒᲐᲜᲐ ᲙᲐᲠᲪᲐ ᲐᲦᲘᲗ ᲛᲐᲦᲐᲜᲘᲡ,
ᲐᲮᲠᲯ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲣᲜᲐᲠᲘᲡ
ᲓᲐ ᲛᲐᲦᲐᲠᲝᲡ ᲑᲔᲚᲘᲡᲐ ᲩᲐᲠᲬᲘᲡᲐ...

ᲑᲔᲡᲘᲐᲡ ᲣᲧᲕᲐᲠᲘ ᲗᲕᲘᲡᲘᲗ ᲝᲤᲚᲘᲗ ᲜᲐᲨᲠᲝᲛᲘ ᲓᲐᲣᲦᲐᲦᲐᲗᲐ ᲑᲔᲡᲘᲐ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲒᲣᲚᲘᲡ ᲛᲘᲬᲘᲠᲘᲗ ᲐᲠ ᲩᲐᲒᲝᲜᲓᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲐᲛᲝᲜᲐᲗᲕᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲔᲠᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲡ:

„ᲜᲣ ᲓᲐᲒᲔᲪᲘᲛᲝᲗ ᲡᲣᲚᲗᲐᲜ,
ᲒᲐᲒᲕᲠᲫᲔᲚᲓᲘᲗ ᲓᲐᲛᲝᲜᲐ ᲫᲐᲮᲐ,
ᲒᲝᲠᲪᲘ, ᲪᲔᲚ, ᲨᲠᲐᲛᲘ, ᲔᲠᲗᲝᲑᲘᲡ,
ᲡᲘᲛᲬᲐᲜᲯᲣᲚᲘᲡ ᲙᲐᲚᲔᲑᲘᲗᲔᲚᲘ ᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ“

ᲩᲘᲛᲘᲠᲘᲪᲮᲔᲚᲘᲡ ᲚᲔᲥᲡᲘᲡ ᲒᲘᲜᲝᲑᲐᲗᲐᲡ, ᲗᲐᲜ ᲓᲔᲣᲚᲘ ᲮᲔᲚᲘᲡ ᲘᲪᲘᲗ, ᲗᲕᲐᲚᲔᲑᲘ ᲔᲮᲔᲪᲘᲗ, ᲛᲝᲠᲘᲗ ᲮᲔᲚᲘᲗ ᲛᲐᲚᲛ-ᲛᲐᲚᲛ ᲗᲛᲘᲡ ᲘᲑᲝᲠᲛᲔᲑᲜᲘᲡ).

ᲛᲐᲮᲚᲔᲯᲐ (ᲒᲐᲜᲐᲒᲠᲫᲛᲝᲑᲡ ᲚᲔᲥᲡᲘᲡ ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡᲐᲡ, ᲗᲐᲜ ᲓᲔᲣᲚᲘ ᲮᲔᲚᲘ ᲘᲪᲘᲗ, ᲗᲕᲐᲚᲔᲑᲘ ᲔᲮᲔᲪᲘᲗ, ᲛᲝᲠᲘᲗ ᲮᲔᲚᲘᲗ ᲛᲐᲚᲛ-ᲛᲐᲚᲛ ᲗᲛᲘᲡ ᲘᲑᲝᲠᲛᲔᲑᲜᲘᲡ).

„ᲓᲔ ᲐᲮᲐ-ᲙᲘ ᲨᲔᲣᲡᲐᲛᲐᲠᲘᲡᲐ
ᲩᲐᲒᲝᲠᲐᲙᲘᲡᲐᲕ ᲙᲣᲚᲗᲘᲗᲐ
ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲘᲫᲐᲮᲐᲗ ᲗᲛᲘᲡᲐᲓ
ᲒᲠᲔᲜᲑᲝᲜᲘᲗ ᲐᲘᲡᲘᲠᲘᲡ ᲒᲣᲚᲘᲗᲐ.

(ნინიკა ბიჭი გამზეურებული უყურებს, მი ხეილი მღერის დანარჩენს კუპლეტებსა):

„ᲩᲐᲜᲯᲣᲠᲘ, ᲩᲔᲛᲘ ᲓᲘᲓᲔᲑᲝᲕᲐ,
ᲓᲐ ᲫᲚᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲗ ᲥᲐᲚᲓᲐᲛᲘ,
ᲨᲝᲣᲯᲣᲠᲘᲗ ᲨᲘᲜᲝᲑᲘᲗᲜ ᲒᲣᲚᲘᲡᲐ.
ᲨᲝᲣᲯᲣᲠᲘ ᲬᲧᲚᲣᲚᲘᲡᲐ ᲛᲐᲚᲛᲐᲛ!

—

ᲜᲣ ᲒᲐᲛᲝᲛᲘᲚᲘᲗᲔᲗ ᲫᲐᲚ-ᲠᲝᲜᲔᲑᲘ
ᲡᲐᲑᲠᲐᲛᲔᲜ ᲛᲣᲨᲐᲝ—ᲗᲛᲘᲡᲔᲚᲘᲡᲐ,
ᲛᲘᲒᲠᲐᲛᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲣᲚ-ᲒᲐᲣᲯᲘᲗᲔᲚᲘᲡ,
ᲨᲔᲜᲘᲡ ᲘᲛᲘᲦᲘᲗ ᲛᲘᲒᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲡ!

ᲑᲝᲭᲝ (ᲨᲔᲣᲡᲠᲣᲚᲘᲐ, თავს აკანტრაშებს). ᲑᲐᲢᲝᲜᲝ, ცხადია ლაპარაკობთ, სიზმარში ხართ თუ ᲭᲗᲝᲠᲔᲑᲗᲗ? შე დალოცვილო, მუშტს რომ იცემ გულში და სთარანსაიით გაკკივი, აბა ადექი და სთესე... ᲰᲔᲘ, ᲔᲜᲔᲑᲐᲪᲐᲚᲔ სულში მაგ სიტყვების თქმენელსა, მე ᲮᲛᲐ ᲔᲠᲗᲘᲠᲘ ᲙᲐᲪᲘ ᲕᲐᲠ, ᲓᲐ ᲛᲔᲪᲘᲙᲘ ᲒᲣᲚᲨᲘ ᲜᲐᲗᲔᲚᲘ სიტყვებია და. აᲮ ᲔᲒ ᲬᲚᲠᲘᲓᲔ ᲩᲕᲔᲜ ᲒᲚᲔᲮᲔᲑᲗᲐᲖᲔ ᲜᲐᲗᲔᲒᲛᲘ. „ᲒᲐᲒᲯᲐᲒᲣᲯᲘᲕᲐᲠ ᲨᲐᲒ-ᲫᲔᲓᲡᲝᲛ“, მაᲛ არა და შენ გაუკვდები აი! ᲬᲘᲛᲝᲬᲚᲔᲚᲘᲡᲮᲐᲠ ᲫᲮᲐᲠ-თᲔᲛᲝᲗᲯ და ᲕᲘᲝᲜᲐᲕᲘᲡ ᲓᲐ!..

ᲛᲐᲮᲚᲔᲯᲐ. ᲨᲔᲡᲔᲓᲔ! ᲧᲣᲠᲘ ᲓᲐᲛᲘᲓᲒᲔ:

„ᲝᲤᲚᲘᲗ ᲒᲐᲒᲠᲔᲪᲮᲐᲒ ᲡᲐᲛᲨᲝᲛᲚᲘ,
ᲘᲓ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐ ᲡᲘᲡᲚᲘᲗᲐᲜ ᲪᲔᲚᲘᲗᲐ,
ᲠᲝᲛᲚᲘ ᲨᲔᲒᲕᲘᲯᲐᲠᲘᲐ ᲠᲘᲠ-ᲑᲝᲜᲔᲚᲘᲗᲐ,
ᲘᲥ ᲩᲕᲔᲜ ᲬᲘᲜᲐᲞᲐᲠᲘᲡᲚᲘᲡ!

ᲑᲝᲭᲝ. ᲑᲐᲢᲝᲜᲝ, ᲧᲣᲠᲘᲗᲣᲠᲗ ᲩᲛᲘ ᲒᲚᲔᲮᲔᲑᲘᲡᲗᲐᲜ ᲡᲐᲛᲨᲝᲛᲚᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲔᲚᲔᲑᲘᲗ ᲩᲔᲛᲘᲡ ᲛᲐᲒᲘᲓᲘᲡ ᲩᲐᲮᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲩᲔᲛᲘᲡ ᲡᲐᲛᲨᲝᲛᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲛᲘᲓᲒᲔ ᲩᲔᲛᲘ ᲡᲘᲪᲝᲪᲮ

რეგიზორს. რეგიზორად დანიშნულია რკინის გზათა უფროსი მკურნალი გოლოვინი, რომელსაც დავალებული აქვს განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს რკინის გზის საავადმყოფოებს.

◆ როგორც რუსული გაზეთები იუწყებიან, ივლისში დანიშნული რკინის გზის მოძრაობის უფროსთა კრება.

◆ დღეს, 16 მარტს, დედათა მესამე გიმნაზიის საქველ-მოქმედო საზოგადოების წევრთა კრებაა დანიშნული. კრებაშ უნდა გადასწყვიტოს, სად, ან როგორ ააშენის ხსენებულის სასწავლებლისათვის საკუთარი სადგომი.

◆ დღეს, 16 მარტს, ქუთაისში გიმნაზიათა ქართული წარმოდგენა ქუთაისის სათავადო-აზნაურო სასწავლებლის სასარგებლოდ. ამ წარმოდგენაში მონაწილეობის მისაღებად ფეხლისიდან მიწვეული არის ქ-ნი ნ. მ. გაბუნია-ცაგარლისა. წარმოდგენილ იქმნება ავქსენტი ცაგარლის „ხანუმა“ და „რაც გინახავს, ვეღარ ჰნახავ!“

◆ გუშინ-წინ, 14 მარტს, კრება ჰქონდათ კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების საბჭოს წევრთ. კრებამ დაადგინა, აღბეჭდოს ყველა ის მოხსენება, რომელიც-კი წაკითხულ იქმნა წრეულ სამეურნეო საზოგადოებაში. აღბეჭდილ მოხსენებათა სამეურნეო საზოგადოება უკანასკნელად კიდევ გადაათვალიერებს და თავის დასკვნით გაგზავნის პეტერბურგს.

◆ ტფილისის უცხო ხელოვნებათა წამქეზებელს საზოგადოებამ შეკრიბა მრავალი სურათი და გამოფენის გამართვას აპირებს აღდგომის პირველ დღეს.

◆ მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროომ განკარგულება მოახდინა რუსეთიდან კავკასიაში გადასახლებულთან მიეცეს უვადოდ სახაზინო მიწებია. სამინისტროომ ეს განკარგულება ამ დღეებში აცნობა მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა მინისტრის რწმუნებულს კავკასიაში ბ-ნს მედვედევს.

◆ ჩვენ გვწერენ, ოლთაისის ოლქის ზოგიერთ სოფლებში 9 მარტს მიწა ინძრა საკრძნობლად და რამდენიმე სახლი კიდევაც დასკდა.

◆ როგორც იუწყებიან, ქუთაისის ნოქრების სასრულეში მოპყავთ თავიანთი განზრახვა: იარსებენ სამკითხველოს.

◆ ქალაქის პირველ დაწყებითი პუშკინის სახელობის მეორე სკოლაში 1902 წ. ყოფილა 40 ვაჟი, 31 ქალი. აქედგან ქართველი ყოფილა 11, რუსი—21 და სომეხი—39. ამ წელს დახარჯული სკოლაზედ 2,609 მანეთი.

◆ 20 მარტს კრება ექმნება ქალაქის ხორცის დაქნების მეთვალყურე კომისიას. კომისია, სხვათა მორის, განიხილავს ბ-ნ ალიხანოვის მოხსენებას ხორცზედ ნიხრის დადების შესახებ. ამ კრებამდე განსაკუთრებულმა კომისიამ უნდა შეკრიბოს ამ საგნის შესახებ დაწერილებითი ცნობანი და 20 მარტს კრებას წარუდგინოს სახელმძღვანელოდ.

ᲥᲐᲪᲘ, ᲒᲜᲐ-ᲞᲘᲠᲘ ᲣᲪᲠᲘ, ᲞᲐᲜᲣᲠᲘ ᲒᲐᲠᲔ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲜᲐᲗ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲘᲛ ᲔᲠᲗᲘ ᲥᲐᲪᲘᲗᲘᲗ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲓᲐᲜᲐᲮᲔᲚᲘᲡ ᲛᲘᲪᲔᲛᲐᲗᲐᲗᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝᲡᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲔᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲠᲔᲑᲐ ᲛᲘᲐᲭᲘᲝᲡ ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲖᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝᲡᲘᲡ ᲙᲠᲔᲑᲐ.

◆ დღეს, 16 მარტს, დედათა მესამე გიმნაზიის საქველ-მოქმედო საზოგადოების წევრთა კრებაა დანიშნული. კრებამ უნდა გადასწყვიტოს, სად, ან როგორ ააშენის ხსენებულის სასწავლებლისათვის საკუთარი სადგომი.

◆ დღეს, 16 მარტს, ქუთაისში გიმნაზიათა ქართული წარმოდგენა ქუთაისის სათავადო-აზნაურო სასწავლებლის სასარგებლოდ. ამ წარმოდგენაში მონაწილეობის მისაღებად ტფილისიდან მიწვეული არის ქ-ნი ნ. მ. გაბუნია-ცაგარლისა. წარმოდგენილ იქმნება ავქსენტი ცაგარლის „ხანუმა“ და „რაც გინახავს, ვეღარ ჰნახავ!“

◆ გუშინ-წინ, 14 მარტს, კრება ჰქონდათ კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების საბჭოს წევრთ. კრებამ დაადგინა, აღბეჭდოს ყველა ის მოხსენება, რომელიც-კი წაკითხულ იქმნა წრეულ სამეურნეო საზოგადოებაში. აღბეჭდილ მოხსენებათა სამეურნეო საზოგადოება უკანასკნელად კიდევ გადაათვალიერებს და თავის დასკვნით გაგზავნის პეტერბურგს.

◆ ტფილისის უცხო ხელოვნებათა წამქეზებელს საზოგადოებამ შეკრიბა მრავალი სურათი და გამოფენის გამართვას აპირებს აღდგომის პირველ დღეს.

◆ მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროომ განკარგულება მოახდინა რუსეთიდან კავკასიაში გადასახლებულთან მიეცეს უვადოდ სახაზინო მიწებია. სამინისტროომ ეს განკარგულება ამ დღეებში აცნობა მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა მინისტრის რწმუნებულს კავკასიაში ბ-ნს მედვედევს.

◆ ჩვენ გვწერენ, ოლთაისის ოლქის ზოგიერთ სოფლებში 9 მარტს მიწა ინძრა საკრძნობლად და რამდენიმე სახლი კიდევაც დასკდა.

◆ როგორც იუწყებიან, ქუთაისის ნოქრების სასრულეში მოპყავთ თავიანთი განზრახვა: იარსებენ სამკითხველოს.

◆ ქალაქის პირველ დაწყებითი პუშკინის სახელობის მეორე სკოლაში 1902 წ. ყოფილა 40 ვაჟი, 31 ქალი. აქედგან ქართველი ყოფილა 11, რუსი—21 და სომეხი—39. ამ წელს დახარჯული სკოლაზედ 2,609 მანეთი.

◆ 20 მარტს კრება ექმნება ქალაქის ხორცის დაქნების მეთვალყურე კომისიას. კომისია, სხვათა მორის, განიხილავს ბ-ნ ალიხანოვის მოხსენებას ხორცზედ ნიხრის დადების შესახებ. ამ კრებამდე განსაკუთრებულმა კომისიამ უნდა შეკრიბოს ამ საგნის შესახებ დაწერილებითი ცნობანი და 20 მარტს კრებას წარუდგინოს სახელმძღვანელოდ.

ᲙᲐᲪᲘ, ᲒᲜᲐ-ᲞᲘᲠᲘ ᲣᲪᲠᲘ, ᲞᲐᲜᲣᲠᲘ ᲒᲐᲠᲔ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲜᲐᲗ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲘᲛ ᲔᲠᲗᲘ ᲥᲐᲪᲘᲗᲘᲗ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲓᲐᲜᲐᲮᲔᲚᲘᲡ ᲛᲘᲪᲔᲛᲐᲗᲐᲗᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝᲡᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲔᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲠᲔᲑᲐ ᲛᲘᲐᲭᲘᲝᲡ ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲖᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝᲡᲘᲡ ᲙᲠᲔᲑᲐ.

◆ ᲓᲦᲔᲡ, 16 ᲛᲐᲠᲢᲡ, ᲓᲔᲓᲐᲗᲐ ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ ᲒᲘᲛᲜᲐᲖᲘᲘᲡ ᲡᲐᲥᲕᲔᲚ-ᲛᲝᲛᲥᲛᲔᲓᲝ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲬᲕᲠᲗᲐ ᲙᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ. ᲙᲠᲔᲑᲐᲨᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲢᲝᲗᲘ, ᲡᲐᲓ, ᲐᲜ ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲐᲐᲨᲔᲜᲘᲡ ᲮᲡᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘᲡ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲙᲣᲗᲠᲘᲡ ᲡᲐᲓᲒᲝᲛᲘ.

◆ ᲓᲦᲔᲡ, 16 ᲛᲐᲠᲢᲡ, ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲨᲘ ᲒᲘᲛᲜᲐᲖᲘᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲑᲐ ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓᲝ-ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲡᲐᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲓ. ᲐᲛ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐᲬᲘᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲪᲮᲓᲔᲑᲐ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲓᲠᲐᲛᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲑᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲕᲔᲜ-ᲙᲐᲪᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ. ᲛᲔᲠᲛᲔ ᲓᲦᲔ ᲐᲛ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲑᲐᲨᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲓᲐ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲓᲠᲐᲛᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲑᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲕᲔᲜ-ᲙᲐᲪᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ. ᲛᲔᲠᲛᲔ ᲓᲦᲔ ᲐᲛ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲑᲐᲨᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲓᲐ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲓᲠᲐᲛᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲑᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲕᲔᲜ-ᲙᲐᲪᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ. ᲛᲔᲠᲛᲔ ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲛ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲑᲐᲨᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲓᲐ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲓᲠᲐᲛᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲑᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲕᲔᲜ-ᲙᲐᲪᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

Ბ-Ნ ᲐᲚ. ᲮᲐᲢᲘᲜᲝᲕᲘᲡ „ᲓᲦᲔᲡᲓᲦᲔ“.

ამ თვის 13-ს „ნოვ. ობ.“ ეს ფურცლებზე ერთი ისეთი უსტარი გიუშრეალია ბ-ნ ალ. ხატინოსგან, რომ, რაღა მოგახსენოთ,—ქვასაც გაბრეთქს და, მგონია, იეტორს-კი სახელს ვერ მოუხვეტს.

აი, რაზედ აუშენებია სათამაშო ხუხელა ამ ქართველ-სომეხთა „ერთობის მოძღვარს“.

მკითხველებს ეხსომებათ, რომ სტუდენტთა დამხმარებელ საზოგადოების გამგეობა ამას წინად გიგებუტი ბ-ნ ალექსი-მესხიშვილსა,—თქვენს შემოწირულებას, რადგან ჩვენ არ დაგვკითხებიხართ, ვერ მივიღებთო.

ეს უცნაური განაჩენი გამგეობისა გაზეთებშიაც გამოცხადდა, მხოლოდ ყოველად დამახინჯებული და გადასხვაფერებული. ბ-ნ მესხიშვილის შემოწირულებაზე იმიტომ სთქვა უარი გამგეობამ, რომ მის მიერ ნათარგმნილი. ჯეკვეკავის თხზულება „სომეხთა მეცნიერნი და ქვათა ღაღადი“ სომეხთადმი სიძულვარითაა გაჟღენთილი და ამ გვარ წიგნში მოგებული ფული არმად შეერგებოდა ლარიბ სტუდენტებსაო, და სხ. და სხ.

მაგრამ დადგა დღე განკითხვისა: ამ თვის 8-ს შეკრბენ ამ საზოგადოების წევრნი და, სხვათა შორის, მოითხოვეს, რომ თავ-ქეფიფა გამგეობას ეუწყებინა, რა უფლებით უარ-ყოო ბ-ნ მესხიშვილის შეწირულება. შეიქნა „თითზე კბენანი“,—გეთაყვაო, ნუღარ შეეხებითო ამა საქმეს, რაც მოხდა, მოხდა, ეხლი მხოლოდ გვიბრძანეთ, მომავალში როგორ მოვიქცეთ, და ჩვენც ისე გავიოჯტებითო, ერთი ალილუია მღვდელსაც-კი შესცდებიო. წარმოიდგინეთ, თვით ქართველთა დიდი უმრავლესობა იმ აზრისა იყო, რომ აღარ გაეღვიძებინა მიფერფლილი ღაღარი, აღარ შეეხებოდა ამ საკითხს, რადგან სულით და გულით მოწადინებულები იყო უურიგორთბის გამწვავებისა-კი არა,—სიამტკბილობისა და თანხმობის დამყარებას ამ ფრიად სასარგებლო საერთო საქმეში.

სწორედ იმ ეიზთი სიდარბაისლე გამოიჩინეს ქართველებმა ამ დღეს. მხოლოდ არა-მკითხვ გამგეობას აუუხსენ, რომ „(დიდეულთა მთხოვარა ღმერთსა სძღუდაო“ და აწ მაინც აღარ აჰყვე გულის თქმასა, მეტი აზრი დაატანე შენს საქციელსაო; შემოწირულების მიღება, თუ უკუე გდება, ჩვენი, კრების, საქმეა და არა გამგეობისაო.

„ᲬᲐᲗᲝᲗᲐ“ გამგეობა, ხოლო მისნი დამქაშნი მაინც ბუზღუნებენ.

დაჰკრეს, თუ არა, „ნორდოარაკანებმა“ ეროვნულ ენებათა ალმძერელს დაფ-დაფსა, ბ-ნ ხატისოს

გომლობათა განხილვა ჯჟუფ-ჯგუფად, და არა ცალ-ცალკე, ისოციაციათა კანონის დარღვევაა. „მე ბრალსა მდებენ, რომ ოდესმე დიდი მომხრე ვიყავი ფეორისა კლერიკალთა საწინააღმდეგო პოლიტიკისა, და ეხლა-კი პირი იბრუნეო. მაგრამ თვით ფეირი რომ წამოდგეს საფლავიდან, იგიც-კი მოიწონებს ეხლანდელ მთავრობის ტაქტიკასაო“. დასასრულ მორლიერმა შესთხოვა პალატას,—ნუ უარ-ჰყოფთ ეთთბაშად ყველა კონგრეგაციათა შეთანდგომლობასთა: „სამართლიანობაზედ მოპიროდპირესაც-კი არ უნდა უთხოო ურაონ“. მორლიერის სიტყვებმა ხანგრძლივი ტაში გამოიწვია არამც თუ მემარჯვენეთა და ზომიერთა შორის, თვით მთავრობის მომხრე ჯგუფიც-კი „Union democratique“-ი ალტაკენბით ძიგგება ორატორის გახცხდებას. რადგან მთელი გამარჯვება მთავრობისა იმაზედ იყო დამოკიდებული, თუ სითაკენ გადაისვლე